

TID, STED, ROM - Delrapport til Kulturrådet 1.juni 2021

Prosjekttittel: *TID, STED, ROM*

Prosjektnummer: 332985

Institusjon: PREUS MUSEUM

Institusjonens kontaktperson: Kristin Aasbø for Ingrid Nilsson

Saksbehandler: Tove Veiåker

Fremdrift

TID, STED, ROM 60+

Mange som går av med pensjon stiller seg spørsmålet «hvem skal jeg være nå?». Selv om flere har planene klare er det mange som også frykter pensjonisttilværelsen. Mange eksistensielle spørsmål kan dukke opp på tampen av et yrkesliv. Den enkeltes identitet kan være så nært knyttet til arbeidet, at man opplever en identitetskrise når man avslutter arbeidslivet.

Våren 2020 ble landet stengt ned. Verden ble plutselig annerledes, og deler av livet ble satt på pause. Planer måtte avlyses og man kunne ikke lenger treffe mennesker på samme måte som før. Denne forandringen påvirket også prosjektet *TID, STED, ROM*. Det som skulle bli en travel vår og sommer med workshops og utstillinger ble plutselig til et stort tomrom i kalenderen. Samtidig som landet stengte ned holdt seniorkurator ved Preus museum, Hanne Holm-Johnsen på å gå av med pensjon. På bakgrunn av disse omskiftningene bestemte vi oss for å tilby et nettbasert workshopopplegg til en gruppe mennesker som hadde en eneste ting til felles, nemlig at de var rundt pensjonsalder.

Gruppen på 12 deltakere fra hele landet fikk stor innflytelse på workshopopplegget. Det ble raskt bestemt at det skulle strekke seg over hele sommeren slik at de fikk god tid til å arbeide med bildene og tekstene sine. I løpet av workshopperioden arbeidet deltakerne langsiktig med forskjellige fotooppgaver med utgangspunkt i begrepene tid, sted og rom. Samtidig hadde vi ukentlige nettmøter der vi i fellesskap diskuterte bilder og eksistensielle temaer. Mot slutten av workshopperioden bestemte deltakerne seg for hva de ønsket å fokusere på i bildene og tekstene sine, og arbeidet med å ferdigstille sine individuelle prosjekter med utgangspunkt i dette.

Som en avslutning på prosjektet ble det i slutten av september 2020 arrangert en felles samling for deltakerne. Etter måneder bak skjermene var det veldig fint å tilbringe tid sammen og bli kjent i levende live. I løpet av avslutningshelgen ble det arbeidet intenst med å lande det siste utvalget av bilder og tekst fra en svært produktiv workshop. Rebecca Jafari holdt kurs i hvordan man lager personlige fotobøker, i tillegg til å inspirere og bistå i utvelgelsesprosessen.

Workshopen den siste helgen var svært inspirerende og hjalp deltakerne med å lande prosjektene sine. I etterkant av workshopen har deltakerne ferdigstilt sine personlige fotobøker for prosjektet. Deltakernes bøker er unike håndlagde objekter, mens bildene og tekstene fra dem har nå blitt en del av museets samling.

Utstilling STED – Bastøy fengsel

Utstillingen fra Bastøy fengsel ble vist som en gratis utendørs utstilling sommeren 2020. Vi fikk midler fra Horten kommune for å få til dette, men det meste av utstillingen går på museets egeninnsats. Utstillingen var opprinnelig planlagt på Horten torg, men etter en vurdering ble den flyttet til Karljohansvern slik at den er nærmere museet og vi hadde en mulighet til å holde omvisninger i den i fellesferien. Utstillingen ble vist sammen med utstillingen *Ikoniske Bilder* der man fikk se et utvalg fotografier som kan karakteriseres som ikoniske - bilder som viser til viktige hendelser i Norsk og internasjonal historie.

Siden utstillingen ble vist utendørs var den svært godt besøkt og det ble i tillegg utviklet et eget formidlingstilbud og undervisningsmateriale rettet mot skolen.

Museumsutstilling

Museumsutstillingen *TID, STED, ROM* åpnet 25. april og blir stående frem til og med 17. oktober. Hovedvekten av materialet som vises i utstillingen er resultater fra museets eget arbeid med samtidsdokumentasjon gjennom prosjektet. Utstillingen fungerer som en redegjørelse for de fem fengselsworkshopene og *TID, STED, ROM 60+*. I tillegg til at workshopene settes inn i en bredere kontekst ved at relevante kunstnerskap har blitt trukket inn for å belyse de forskjellige tematikkene som tas opp i deltakernes bilder og tekster.

Prosjektet *På Reise* som opprinnelig ble vist i utstillingen *#JEG – Fra selvportrett til selfie* blir i denne utstillingen vist i en ny konstellasjon som belyser hva som kan skje etter at et prosjekt har blitt fullført. Nytolkingen baserer seg på materiale donert til museet i etterkant av det opprinnelige innsamlingsprosjektet fra en enkelt deltaker og har fått tittelen *Ali Riza Mohammads reise*. Denne nytolkingen viser på en fin måte effekten av at museet er tilgjengelig for påvirkning og ytterligere bidrag fra deltakere etter at en prosjektperiode er ferdig, noe som på sikt vil være viktig også i implementeringen av de andre prosjektene på egen institusjon.

Utstillingens formidlingstilbud har truffet bredt og har i tillegg allerede fått mye medieoppmerksomhet og gode anmeldelser/tilbakemeldinger.

Status samarbeidsprosjekter

Trastad Samlinger, Perspektivet museum og Østfoldmuseene – Folkenborg museum forpliktet seg opprinnelig til å utføre egne prosjekter med veiledning fra oss. Disse prosjektene skulle etter planen bli utformet av samarbeidsinstitusjonene med grunnlag i metodeveiledningen og prosjektene skulle utføres med assistanse fra oss på Preus museum. I tillegg kom det til prosjekter underveis i planleggingen.

- Østfoldmuseene – Folkenborg museum:
Her var planen å utføre et nytt fengselsprosjekt i Eidsberg fengsel som fulgte metodeveiledningen tett og testet ut de erfaringene vi hadde fra våre egne fengselsprosjekt. Dette prosjektet skulle etter planen utføres i slutten av mars 2020, men etter 4 nye forsøk i 2020 og 2021 uten å få til å gjennomføre en workshop har samarbeidet dessverre blitt avlyst da tiden som var satt av i Folkenborg museums utstillingsprogram har løpt ut.
- Trastad samlinger:
Vi skulle etter planen arrangere en workshop under paraplyen NUK (Ny Ung Kunst) ved Festspillene i Nord Norge i 2020. Her var planen at funksjonsnedsatte og funksjonsfrisk ungdom skulle arbeide med egenpresentasjon og i tillegg, underveis i festspilluka, utforme en fysisk utstilling. Tematikken vi ble enige om

var «Gjennom mine øyne» og ambisjonen var å ta i bruk av alle de tre begrepene vi har arbeidet med til nå. Dette prosjektet skulle etter planen bli utført under festspillene i Nord Norge i juni 2020, men har blitt utsatt. Det er derfor en del av årets program under Festspillene og skal gjennomføres i slutten av juni 2021.

- Perspektivet museum:

Planen her var å gjennomføre et workshopinspirert formidlingstilbud basert på Cora Sandels liv og målgruppen var multikulturell ungdom i Tromsø. Prosjektet var svært ambisiøst, og ønsket var å benytte seg av prosjektet som et middel for å fylle den ene etasjen i museet med en gradvis voksende utstilling underveis. På grunn av Covid19 har dette samarbeidet blitt skjøvet på og vi har en intensjonsavtale om å gjennomføre det i 2021.

- Samarbeidet med Lee Miller-stiftelsen:

Etter planen skulle dette resultere i to workshops med ungdom som benyttet seg av frivillig psykisk helsevern i Sussex i England der fokus var å sette søkelys på de problemstillingene de stod ovenfor. På grunn av Covid19 har dessverre dette prosjektet blitt lagt på is og det er dessverre uklart når og om det kommer til å bli tatt opp igjen.

- Foreningen For Fangers Pårørende (FFP)

Planen var å, i samarbeid med organisasjonen FFP, videreføre arbeidet med fengselstematikk men endre fokus slik at de pårørende fikk uttrykke seg om hvordan frihetsberøvelsen påvirker dem. Opplegget skulle være et samlingsbasert workshopopplegg over lengre tid våren og sommeren 2020. Opplegget skulle bli arrangert og utført i samarbeid med FFPs fagpersonale og målgruppen var voksne pårørende i 3 generasjoner. På grunn av Covid19 har dessverre dette prosjektet blitt lagt på is og det er dessverre uklart når og om det kommer til å bli tatt opp igjen.

Endringer i egen institusjon

Museet har allerede satset mye på prosjektet og fra og med starten av 2021 ble det opprettet en ny fast stilling som Samfunnsrollekurator for å implementere metodikken og satsningsområdet på institusjonen. For museet betyr dette at arbeidet videreføres og at man kan arbeide langsiktig med nye innsamlingsprosjekter. Prosjektet har så langt gitt oss tilgang på nye samarbeidspartnere både lokalt, nasjonalt og internasjonalt. Vi er i dag i forbindelse med et internasjonalt nettverk med samme satsningsområde og har på sikt en gylden mulighet til å etablere et nasjonalt og nordisk nettverk med utgangspunkt i prosjektet. Dette betyr også at museet kommer til å søke medlemskap i andre nettverk med et likt fokus og at det vil bli videreføringer og samarbeid med utgangspunkt i metodikken i årene fremover.

Horten Videregående skole

Vi arbeider i april-juni i år med et prosjekt i samarbeid med Horten Videregående skole med søkelys på ungdommens erfaring av året som har gått. Prosjektet er nå i sluttfasen og skal resultere i en utendørs utstilling som vil stå hele sommeren frem mot Fotografiets Dag.

Fotografiets dag 2021

Tematikken for Fotografiets dag i år er samtidsdokumentasjon og utstillingsprogrammet og foredragene denne dagen vil derfor ha mange berøringsflater med prosjektet samtidig som deler av prosjektet blir presentert i løpet av dagen.

Kommende prosjekter

I tillegg til prosjektene i prosjektperioden er det per nå planlagt en serie workshops i forbindelse med Skeivt Kulturår rettet mot skeiv ungdom. Håpet er at flere av prosjektene som har blitt avlyst også skal kunne tas opp igjen og vi har også begynt med et mer langsiktig innsamlingsprosjekt der enkelte av deltakerne fra de gjennomførte workshopene fortsetter å arbeide med nye prosjekter. Vi har også begynt arbeidet med å kartlegge samlingen og det kommende utstillingsprogrammet slik at vi på sikt vil kunne produsere nytt materiale om re-aktualiserer museets samling og går i dialog med utstillingene.

Metodeveiledningen

Metodeveiledningen har vi i 2020-21 ikke arbeidet mye med. Mye av grunnen er at vi ikke har klart å opparbeide oss det erfaringsgrunnlaget vi ønsket oss og at vi dermed føler det er prematurlt å slippe den i sin endelige form med kun ett gjennomført samarbeidsprosjekt innen utgangen av året. Vi kommer høsten 2021 derfor til å arbeide frem en forenklet utgave av som setter søkelys på det vi anser som de to viktigste aspektene i prosjektet; refleksjonen rundt bilder og dialogsamtalene under workshopene. Metodeveiledningen vil derfor kun utgis i en forenklet form forut for sluttrapporteringen av prosjektet, men ambisjonen er å på sikt publisere en mer omfattende guide med de erfaringene vi får fra fremtidige samarbeidsprosjekt i tillegg til våre egne.